

REFERÈNCIA

Remarques sobre els verbs transitius i pronominals

Verbs transitivitzats i verbs intransitivitzats

- Els **verbs transitivitzats** són aquells que, sense ser transitius, s'assimilen sintàcticament al règim propi dels verbs transitius. És freqüent trobar aquest ús transitiu en verbs que no ho són. Cal evitar aquest ús transitiu. per a això podem recórrer a:

La paràfrasis, reestructuració sintàctica, o d'altres verbs sinònims: verbs *cessar, dimitir, avortar i callar*

Així, el verb **cessar** té com a sinònims *destituir, separar, revocar, rellevar*, etc. tots ells alternatius en el seu ús transitiu, però possiblement amb connotacions negatives.

*El rector ha cessat el vicerector

El rector ha destituït el vicerector

Per a eludir-los doncs amb les connotacions negatives, convindria recórrer a una reestructuració sintàctica tot mantenint el verb *cessar*.

El vicerector ha estat cessat en el seu càrrec...

El verb **dimitir** transitivitzat per analogia a *cessar* en alguns mitjans de comunicació pot ser reemplaçat pel seu sinònim transitiu *destituir*.

Els verbs **avortar** i **callar** poden ser transitivitzats amb les paràfrasis *fer avortar X, fer callar X*.

L'estructura pròpia d'un complement de règim verbal

V + preposició + SN	Cal al·ludir a motius personals
V + que + subordinada substantiva (no admet preposicions)	Urgeix que vingueu al més prompte possible

En català no són transitius:

VERBS NO TRANSITIVS	VERBS TRANSITIVITZATS
al·ludir a	*al·ludir
fer avortar	*avortar
fer callar	*callar
fer	*caminar
destituir, rellevar...	*cessar
córrer en	*córrer
emanar de	*emanar
esmorzar amb/ menjar per a esmorzar...	esmorzar
obviar a	*obviar
recórrer contra	*recórrer
instar/ urgir que...	*instar

- Alguns verbs que són originàriament transitius de vegades assimilen indegudament la categoria de verbs transitius tot introduint alguna preposició al complement verbal, els intransitivitzem de manera injusta. Aquests casos es resolen:

- a. Amb la supressió de la preposició
- b. Amb l'ús d'altres verbs o paràfrasis

És freqüent trobar aquest ús intransitiu en verbs transitius com ara:

VERBS TRANSITIVS	VERBS INTRANSITIVITZATS
acabar (+ CD: la feina)	*acabar amb la feina
apropiar-se (+ CD: els diners d'un altre)	*apropiar-se dels diners d'un altre
atrevir-se a fer la feina	*atrevir-se amb la feina
carregar (+ CD: les culpes)	*carregar amb les culpes
complir (+ CD: la seua paraula)	*complir amb la seua paraula
continuar (+ CD: la lectura)	*continuar amb/en la lectura
córrer (+ CD: córrer tot el pati)	*córrer per tot el pati
descuidar (+ CD: els fills)	*descuidar(-se) dels fills
dimitir (+ CD: el càrrec de president: 'renunciar')	*dimitir del càrrec de president
donar (+ CD: menjar) / trobar/ agafar la mania de dormir	*donar de menjar/ donar amb/ donar per dormir
encertar (+ CD: la combinació premiada)	*encertar amb la combinació premiada
encreuar (+ CD: els braços)	*creuar-se de braços
entrenar (+ CD: l'equip)	*entrenar en l'equip
estirar (+ CD: el cabells; les orelles)	*estirar-se dels cabells; de les orelles
faltar (+ CD: fer; arribar)	*faltar per fer; per arribar
guanyar-se (+ CD: el primer premi)	*fer-se amb el primer premi
necessitar (+ CD: els amics)	*necessitar dels amics
parlar (+ CD: català)	*parlar en català
suportar / superar / poder dur (+ CD: els problemes)	*poder amb els problemes
profunditzar/ aprofundir (+ CD: una qüestió)	*profunditzar/ aprofundir en una qüestió
quedar-se (+CD els discos) / faltar (+ CD: fer)	*quedar-se amb els discos/ *quedar per fer
renunciar (+ CD: un títol)	*renunciar a un títol
somniar (+ CD: trobar-te) / et somnie	*somniar amb trobar-te / *somniar amb tu
tirar (+ CD: la carrossa: 'estirar')	*tirar de la carrossa

Verbs pronominalitzats i verbs despronominalitzats

■ De vegades hi ha verbs que **no són pronominals**, que es fan servir incorrectament amb el pronom reflexiu.

VERBS NO PRONOMINALS	VERBS PRONOMINALITZATS
apreciar l'existència de la lesió (registrar-se / distingir-se)	*apreciar-se l'existència de la lesió
aprendre la lliçó	*aprendre's la lliçó
baixar de la moto	*baixar-se de la moto
callar un secret	*callar-se un secret
caure a terra	*caure's a terra
conèixer el camí	*conèixer-se el camí
coure la carn	*coure's la carn
deixar-hi la pell	*deixar-s'hi la pell
demanar ser el primer	*demanar-se ser el primer
eixir de... / sortir del teatre	*eixir-se de... / sortir-se del teatre
estar ('romandre en un estat determinat') dret	*estar-se dret
fer el boig	*fer-se el boig
fumar una cigarreta	*fumar-se una cigarreta
olorar que ella era l'assassina	*olorar-se que ella era l'assassina
passar pel cap una cosa	*passar-se pel cap una cosa
posar un ocell a l'arbre	*posar-se un ocell
prendre les coses com són	*prendre's les coses com són
recolzar ('basar-se / fonamentar-se')	*recolzar-se
relliscar / esvarar amb la pell d'un plàtan	*relliscar-se / esvarar-se amb la pell d'un plàtan
riure molt	*riure's molt
saltar (infringir / passar): salta dues ratlles	*saltar-se: *salta't dues ratlles
témer que perdrem	*témer-se que perdrem

REMARQUES
 SOBRE ELS VERBS TRANSITIVS
 I PRONOMINALS >

- Els verbs pronominals es conjuguen necessàriament amb el pronom reflexiu amb la particularitat que aquest pronom ha perdut el seu caràcter pronominal, ja que no reemplaça cap nom.

En català són verbs pronominals:

VERBS PRONOMINALS	VERBS DESPRONOMINALTZATS
acabar-se el dinar	*acabar el dinar
aprimar-se/ aflaquir-se	*aprimar/ aflaquir
assentar-se el menjar	*assenta el menjar
beure's l'aigua	*beure l'aigua
calar-se tota la paella	*calar ('jalar') tota la paella
desdejunar-se	*desdejunar
despertar-se al matí	*despertar al matí
engreixar-se	*engreixar
entrenar-se cada dia per estar en forma	*entrenar cada dia per estar en forma
imaginar-se qué haurà passat	*imaginar que haurà passat
menjar-se el dinar	*menjar el dinar
passar-s'ho bé/ malament	*passar-ho bé/malament
pensar-se ('tindre com a cert': qui et penses que ets?)	*pensar: qui penses que ets?
tirar-se ('llençar-se': tirar-se al riu)	*tirar

REMARKES

SOBRE ELS VERBS TRANSITIVS

I PRONOMINALS